

”אבן מקיר תצחק”: פשקווילים פארודיים, סאטיריים ואירוניים כז’אנר ביקורתי ד”ר חננאל רוזנברג*

תקציר

הפשקווילים, מודעות הדפוס המודבקות על קירות הרחוב החרדי, משמשים כאחד מערוצי התקשורת הפופולאריים בקהילה זו. הפשקווילים עוסקים לרוב בנושאים פנים קהילתיים שנויים במחלוקת ומתאפיינים בסגנון ייחודי, ברטוריקה קיצונית ובאוצר מילים הלקוח מהספרות התורנית. לז’אנר זה קמו במרוצת השנים חיקויים קומיים אשר נפוצו בקהילה ומחוצה לה, במגוון סגנונות הומוריסטיים: פארודיים, סאטיריים, אירוניים, ופשקווילים קומיים המופצים למטרות פרסומיות. העבודה הנוכחית מבקשת לבחון כמה מתתי הז’אנר הללו, תוך ניסיון לעמוד על אופיים, משמעותם והתובנות העולות מניתוח זה אודות הז’אנר ומקומו בחברה החרדית. מתוך ניתוח הטקסטים עולה כי המופעים ההומוריסטיים מבטאים קריאה מתנגדת לא רק של סגנון השיח ותכניו, אלא ניתן לראותם אף כאתגור הז’אנר כולו, תפקידו ומשמעויותיו החברתיות והתרבותיות.

* ד”ר חננאל רוזנברג, בית הספר לתקשורת, אוניברסיטת אריאל; המחלקה לתקשורת, האוניברסיטה העברית hananelro@gmail.com